

Ο Αργύρης και το πρόβλημα

Δυστυχώς στη ζωή δεν έρχονται όλα όπως τα θέλεις. Τα περισσότερα σου 'ρχονται ανάποδα. Να η απόδειξη: η φοβερή φράση, που συχνά την άκουγε μες στον επιτάλτη του και πεταγόταν όρθιος, ακούστηκε πάλι:

— Αργύρης Μαλαματής, στον πίνακα!...

Όταν την ακούσεις στον ξύπνιο σου είναι χειρότερα. Στην αρχή νιώθεις ένα μούδιασμα και το παίρνεις σαν ακουστικό λάθος. Μέσα σε κλάσματα δευτερολέπτου ελπίζεις σε κάποιο έκτακτο γεγονός, όπως σεισμό ή να τρελαθεί το κουδούνι και να χτυπήσει μόνο του διάλειμμα! Δε γίνονται όμως τέτοια πράγματα. Το μόνο που σου απομένει λοιπόν είναι να βγάλεις το τετράδιο αριθμητικής απ' τη σάκα, αργά αργά, και να τραβήξεις, αργά αργά, προς την έδρα, ώστε τουλάχιστο να φαίνεσαι άρρωστος.

— Τι έχεις, παιδί μου, και πας σαν γέρος εκατό χρονών; του λέει ο κύριος Μπουρετσάνος.

— Πονάει η κοιλιά μου...

— Οχ, το καημένο το παιδί! είπε ο κύριος. Και φυσικά δε θα μπόρεσες να διαβάσεις, ε;

— Πώς δε διάβασα, διάβασα αλλάαα...

— Τι αλλάαααα;

Ο Αργύρης πέταξε τις λέξεις ανάκατα:

— Χτες το βράδυ έκοψα για ξύλα με την κοσόρα* και το έδεσα...

— Θες να πεις ότι δεν μπορείς να κρατήσεις την κιμωλία, επειδή έκοψες το δάχτυλό σου με την κοσόρα;

* κοσόρα: είδος πριονιού.

- Μάλιστα.
- Δεν πειράζει. Έλα, Δέσποινα, πάρε την κιμωλία και γράφε ό,τι σου υπαγορεύει ο Αργύρης.
- Ο Αργύρης υπαγορεύει στη Δέσποινα.
- Ένας μανάβης αγόρασε απ' το χοντρέμπορο 152 κιλά πατάτες προς 0,50 ευρώ το κιλό. Πόσο πρέπει να πουλήσει το κιλό για να κερδίσει συνολικά 15,20 ευρώ;
- Η Δέσποινα έγραψε τα νούμερα στον πίνακα κι έβαλε στο τέλος ένα ερωτηματικό. Ο Αργύρης βλέπει τον πίνακα κι αρχίζει ν' απαγγέλλει αποφασιστικά, κωρίς να λογαριάζει πού θα τον βγάλει η άκρη.
- Ένας μανάβης αγόρασε απ' τον αυτόνε 152 κιλά πατάτες προς 0,50 ευρώ το κιλό. Πόσο... (εδώ άρχισε να σκοντάφτει). Πόσοοο... Πόσοοο...
- Ο δάσκαλος βοηθάει:..
- ...πρέπει να πουλήσει το ένα κιλό... Ο Αργύρης επαναλαμβάνει:
- ...πρέπει να πουλήσει το ένα κιλόοο... Ο δάσκαλος ξαναβοηθάει:
- ...για να κερδίσει 15,20 ευρώ;
- ...για να κερδίσει 15,20 ευρώ;
- Ωραία. Σ' ακούμε λοιπόν.
- Λοιπόν, κάνει ο Αργύρης. Για να λύσω αυτό το πρόβλημα, θα κάνω πολλαπλασιασμό. Πολλαπλασιάζω το 152 με το 0,50 για να βρω την τιμή αγοράς.
- Πολύ ωραία. Παρακάτω.
- Παρακάτω. Τι γίνεται παρακάτω; Είναι αδύνατο να συγκεντρώσει το μυαλό του. Παύση.
- Ξαναπές το πρόβλημα. (Αυτό είναι εύκολο, ευκολότατο):
- Ένας μπακάλης (ο προηγούμενος μανάβης δηλαδή) αγόρασε απ' αυτόνε 152 κιλά πατάτες προς 0,50 ευρώ το κιλό. Πόσο, πόσοοοο...
- ...πρέπει να πουλήσει το ένα κιλό...
- ...πρέπει να πουλήσει το ένα κιλό για να κερδίσει 15,20 ευρώ; Για να βρω αυτό το πρόβλημα, θα κάνω πολλαπλασιασμό για να το βρω... Θα πολλαπλασιάσω το 152 με το 0,50... (Παύση).
- Τώρα ο κ. Μπουρετσάνος έσκασε.
- Πόσο θα το πουλήσεις, παιδάκι μου, το κιλό; Πόσο θα το πουλήσεις; Λέγε πόσο; ΠΟΣΟΟΟ;
- Μεσ στις φωνές του κύριου Μπουρετσάνου κάτι πνιχτό και βραχνό ακούστηκε από τον Αργύρη.
- Τι είπες; τον ρώτησε ο δάσκαλος.
- Δε θα το πουλήσω! του λέει ο Αργύρης, κοιτάζοντάς τον στα μάτια.
- Τι; Τι;
- Δε θα πουλήσω τίποτα!...
- Ο κ. Μπουρετσάνος δεν άντεξε άλλο. Πήγε και σωριάστηκε στην καρέκλα του.
- Να 'ρθεις αύριο με τον κηδεμόνα σου...

1. Απαντήστε στις παρακάτω ερωτήσεις για να καταλάβετε γιατί ο Αργύρης πιστεύει ότι τα περισσότερα πράγματα στη ζωή σου έρχονται ανάποδα:
 - Πώς ένιωσε ο Αργύρης, όταν άκουσε το όνομά του στην τάξη; Ποιες λέξεις ή φράσεις στο κείμενο δείχνουν τα συναισθήματά του;
 - Ήταν πραγματικά άρρωστος ο Αργύρης; Τον πίστεψε ο δάσκαλος; Δικαιολογήστε την απάντησή σας μέσα από το κείμενο.
 - Τι άλλο σκαρφίστηκε ο Αργύρης για να αποφύγει να λύσει το πρόβλημα; Πώς αντέδρασε ο δάσκαλος;
 - Τι σκέφτηκε ο Αργύρης για να λύσει το πρόβλημα;
 - Γιατί εκνευρίστηκε ο δάσκαλος; Από πού φαίνεται ο εκνευρισμός του στο κείμενο;

2. «Ο Αργύρης βλέπει τον πίνακα κι αρχίζει ν' απαγγέλλει αποφασιστικά, χωρίς να **λογαριάζει** πού θα τον βγάλει η άκρη».
 - ▶ Συζητήστε στην τάξη για τη σημασία του ρήματος **λογαριάζω** στην παραπάνω πρόταση.
 - ▶ Διαλέξτε από το συννεφάκι και γράψτε τη σημασία που έχει κάθε φορά το ρήμα **λογαριάζω** στις παρακάτω προτάσεις.

κάνω αριθμητικές πράξεις, σχεδιάζω να, υπολογίζω κάποιον, υπολογίζω κάτι

- ❁ Ο αδελφός του Αργύρη, παρόλο που δεν πάει σχολείο, ξέρει να **λογαριάζει** μέχρι το 20.
.....
- ❁ Ο Αργύρης, αφού **λογάρισσε** τα λεφτά του, είδε πως δεν του φτάνουν για να αγοράσει κομπιουτεράκι.
.....
- ❁ Όταν νευριάζει ο Αργύρης, κάνει πάντα το δικό του. Δε **λογαριάζει** κανέναν.
.....
- ❁ Το Σαββατοκύριακο ο Αργύρης **λογαριάζει** να πάει στα γενέθλια της Δέσποινας.
.....

3. Βάλτε τις λέξεις της παρένθεσης στην κατάλληλη πτώση και στον κατάλληλο αριθμό και διαβάστε τι είπε ο Αργύρης σ' ένα φίλο του μετά το σχολείο:

Την ώρα των Μαθηματικών έπρεπε να λύσω δύο (πρόβλημα) με (κλάσμα). Η λύση του πρώτου (πρόβλημα) ήταν εύκολη. Στο δεύτερο δυσκολεύτηκα λίγο γιατί δε θυμόμουν τον πολλαπλασιασμό των (κλάσμα). Το μόνο (πράγμα) που είχα στο μυαλό μου ήταν η ώρα του (διάλειμμα). Είχαμε κανονίσει με τους φίλους μου να παίξουμε ποδόσφαιρο.

4. Η Δέσποινα διάλεξε μερικές δύσκολες λέξεις του κειμένου για να τις γράψει στην παράξενη γραφομηχανή της.

► Βρείτε και υπογραμμίστε ποιες από τις παρακάτω λέξεις μπορεί να γράψει:

ΣΕΙΣΜΟΣ
ΑΡΡΩΣΤΟΣ
ΔΙΑΛΕΙΜΜΑ
ΚΟΙΛΙΑ
ΚΙΜΩΛΙΑ
ΜΥΑΛΟ
ΠΟΛΛΑΠΛΑΣΙΑΣΜΟΣ

► Γράψτε τες τώρα με μικρά γράμματα και τονίστε σωστά:

.....

.....

.....

.....

.....

5. Συμπληρώστε τα κενά βάζοντας τα ρήματα που είναι στην παρένθεση στον κατάλληλο χρόνο, στον κατάλληλο αριθμό και στο κατάλληλο πρόσωπο και ξαναθυμηθείτε τη στιγμή που ο Αργύρης σηκώθηκε στον πίνακα.

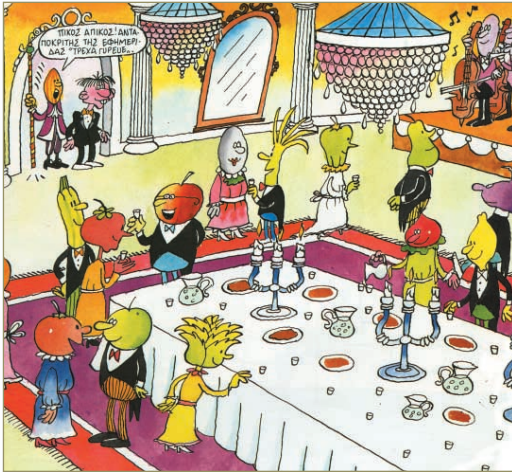
Όταν ο Αργύρης (σηκώνομαι) στον πίνακα και ο δάσκαλος τον (ρωτώ) αν (διαβάζω) τα μαθήματά του, αυτός (δικαιολογούμαι) και (λέω): «Χθες το βράδυ ούτε (διαβάζω) ούτε (γράφω) τα μαθήματά μου, γιατί ο πατέρας μου μου (ζητώ) να (κόβω) ξύλα με την κοσόρα. Εγώ δεν (προσέχω) και (κόβω) το δάχτυλό μου».

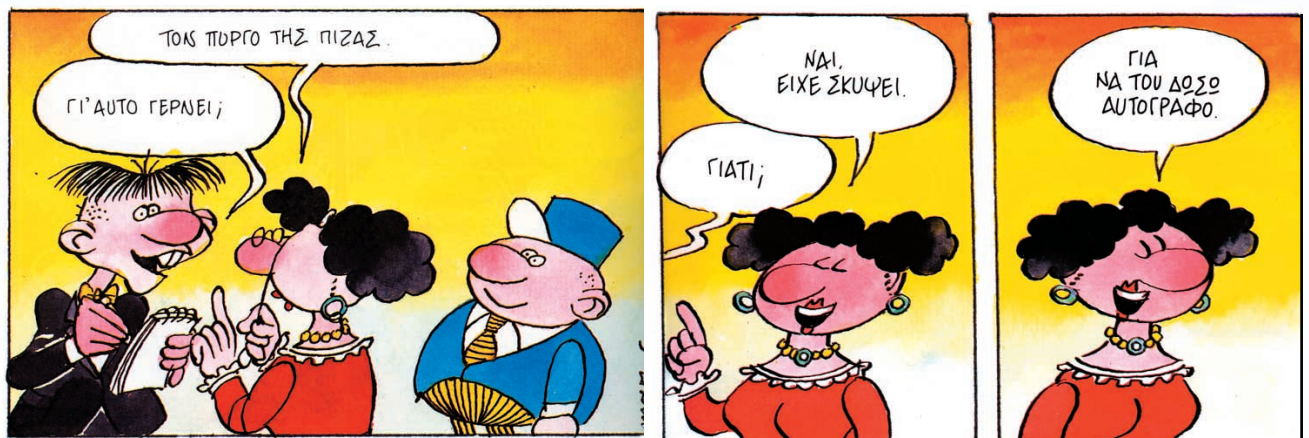
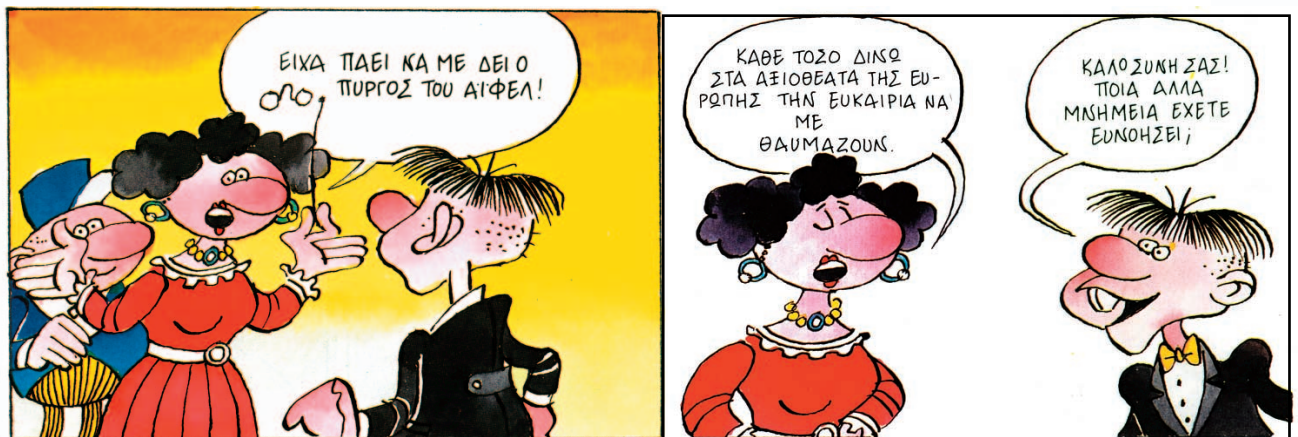

Γελάσαμε με την ψυχή μας

Φρουτοπία

Η Φρουτοπία, η χώρα των φρούτων, γιορτάζει τον πρώτο χρόνο της ανεξαρτησίας της από τους μανάβηδες. Ο Αιμίλιος το μήλο, ο αρχηγός των φρούτων, υποδέχεται σε μεγάλη δεξίωση στο προεδρικό μέγαρο τους πολλούς καλεσμένους του. Ανάμεσά τους η διάσημη σοπράνο Ευρυδίκη Ντεσιμπέλ, που δίνει μια συνέντευξη στο δημοσιογράφο της εφημερίδας «Τρέχα γύρευε» Πίκο Απίκο.

Ευγένιος Τριβιζάς, Φρουτοπιά-4, Ο μανάβης και η σοπράνο, εκδ. Πατάκη, Αθήνα, 1994, σκίτσα Ν. Μαρουλάκης

ερίτιμη: σεβαστή
 πριμαντόνα: η πρωταγωνίστρια μουσικού θεάτρου
 όπερα: μελοποιημένη θεατρική παράσταση
 δεσποσύνη: δεσποινίδα

1. Ποιες από τις παρακάτω φράσεις αντιστοιχούν στους ήρωες της εικονογραφημένης ιστορίας; Σημειώστε ✓ στην κατάλληλη στήλη:

	Πίκος Απίκος	Ευρυδίκη Ντεσιμπέλ	Αιμίλιος
Ήταν στη δεξίωση.			
Ήταν δημοσιογράφος.			
Ήθελε δεν ήθελε πήρε συνέντευξη.			
Ήθελε οπωσδήποτε να δώσει συνέντευξη.			
Φίλησε το χέρι της καλεσμένης.			
Φορούσε επίσημα ρούχα.			
Ήταν αρχηγός της Φρουτοπίας.			
Τραγουδούσε στην όπερα.			
Κρατούσε σημειώσεις σε ένα μπλοκάκι.			
Κάποια στιγμή ένωσε αμχανία.			
Είχε επισκεφτεί αξιοθέατα της Ευρώπης.			
Φορούσε γυαλιά.			

2. Βρείτε και συζητήστε στην τάξη τα σημεία της εικονογραφημένης ιστορίας στα οποία φαίνεται ότι η σοπράνο έχει πολύ μεγάλη ιδέα για τον εαυτό της.

3. «Η Φρουτοπία» είναι μια αστεία εικονογραφημένη ιστορία ή αλλιώς κόμικ.

Το κόμικ είναι μια ιστορία που διηγούμαστε με σκίτσα που βρίσκονται μέσα σε τετραγωνάκια. Αυτά τα σκίτσα τις περισσότερες φορές συμπληρώνονται από συννεφάκια που περιέχουν τους διαλόγους των ηρώων. Το σκίτσο στο κόμικ έχει πολύ μεγάλη σημασία, γιατί μας δίνει πληροφορίες για το χώρο, το χρόνο, τα συναισθήματα και τις σκέψεις των ηρώων.

Ο Ευγένιος Τριβιζάς είναι ο συγγραφέας της εικονογραφημένης ιστορίας. Αφού έγραψε την ιστορία την έδωσε μετά στο σκιτσογράφο Νίκο Μαρουλάκη για να φτιάξει τα σκίτσα.

- Συζητήστε με το διπλανό σας ποια νομίζετε ότι ήταν η ιστορία που έδωσε ο συγγραφέας στο σκιτσογράφο και γράψτε την στο τετράδιό σας.

- Μην στηριχτείτε μόνο στα λόγια των ηρώων που είναι στα συννεφάκια.

Παρατηρήστε με μεγάλη προσοχή και τα σκίτσα (π.χ. την έκφραση του προσώπου και τις χειρονομίες των ηρώων, κάποιο χαρακτηριστικό αντικείμενο που χρησιμοποιούν).

- Προσέξτε στο κείμενο να ξεχωρίζουν οι διάλογοι.

Μπορείτε να ξεκινήσετε έτσι...

Ο αρχηγός των φρούτων της Φρουτοπίας, Αιμίλιος το μήλο, υποδέχεται, φορώντας επίσημα ρούχα, στη γιορτή της Φρουτοπίας την Ευρυδίκη Ντεσιμπέλ. Της φιλά το χέρι και της λέει:

– Καλωσορίσατε, ερίτιμη πριμαντόνα...

4. Βρείτε στην εικονογραφημένη ιστορία και συμπληρώστε στα συνεφάκια πώς εκφράζει

ο Πίκος: την αμηχανία του,

η Ευρυδίκη: την παρακίνησή της στον Πίκο Απικό να ξεκινήσει τη συνέντευξη.

Οι άκλιτες λέξεις που συμπληρώσατε και φανερώνουν τα συναισθήματα του Πίκου και της Ευρυδίκης λέγονται **επιφωνήματα**.

Τα επιφωνήματα φανερώνουν:

αβεβαιότητα, αμηχανία	χμ!
απορία	α!, ο!, μπα!
άρνηση	α μπα!
έπαινο	μπράβο!, εύγε!
ευχή	μακάρι!, είθε!, άμποτε!
θαυμασμό	α!, ι!, ω!, ποπο!, μπα!
κάλεσμα	ε!, ω!
κοροϊδία	ου!, ε!, χα, χα!
παρακίνηση	άιντε!, άντε!, άμε!, μαρς! αλτ! στοπ! σουτ! κ.ά.
πόνος, λύπη	αχ!, άου!, οχ!, ω!, αλίμονο!, αλί!, όχου!
στενοχώρια, απελπισία, απδία	ουφ!, ε!, ου!, πα πα πα!, πουφ!
χαρά	χα, χα, χα!

Μετά τα επιφωνήματα συνήθως βάζουμε θαυμαστικό (!), μερικές φορές ερωτηματικό (;) ή αποσιωπητικά (...), π.χ. μπράβο!, ε;, χμ...

Συμπληρώστε στις παρακάτω προτάσεις τα κατάλληλα επιφωνήματα για να διαβάσετε πώς αντιδρά ο Αιμίλιος κάθε φορά που βλέπει έναν καλεσμένο του να μπαίνει στο χώρο της δεξίωσης.

-! Να και η Μάτα η κατακόκκινη ντομάτα! (θαυμασμός)
-! Οι φράουλες χορεύουν υπέροχα! (έπαινος)
-! Ο Βρασίδης το κρεμμύδι πάλι ξεφλούδισε! (αηδία)
-! Τι κρίμα που ο Ανανίας το πεπόνι δεν ήρθε απόψε! (λύπη)
- ο Φραγκίσκος το φραγκόσυκο να κατασκευάσει το διαστημόπλοιο της Φρουτοπίας! (ευχή)

5. Εσείς έχετε διαβάσει και άλλες εικονογραφημένες ιστορίες; Ποια από αυτές σας άρεσε πιο πολύ; Ποιος ήταν ο ήρωάς της; Περιγράψτε τον στους συμμαθητές σας.

Διηγηθείτε ένα επεισόδιο με τον ήρωα που σας εντυπωσίασε περισσότερο.

Τρύφωνας ο φαφαγάλος

Η κυρία Καλλιόπη έχει στο σπίτι της ένα καναρίνι και έναν παπαγάλο που τον λένε Τρύφωνα. Ο Τρύφωνας μιλάει αλλά μπερδεύει το πι με το φι. Ο Μάριος και η Αλεξάνδρα είναι αδέρφια που ζουν στο διπλανό σπίτι και διασκεδάζουν πολύ ακούγοντας τον Τρύφωνα να μιλάει. Ο Μάριος και η Αλεξάνδρα φέρνουν στην κυρία Καλλιόπη ένα πιάτο με γλυκά που στέλνει η μαμά τους.

Πριν καλά καλά η κυρία Καλλιόπη τους πει ευχαριστώ, ο Τρύφωνας πετάγεται και λέει:

— Εμένα απτά τα κανταΐπια μ' αρέσουν πολύ...

— Δεν είναι κανταΐφι, Τρύφωνα, είναι γαλακτομπούρεκο, του λέει η κυρία Καλλιόπη και πετάει μια καθαρισμένη πατάτα μέσα στην κατσαρόλα με το νερό. Πάντως, εσύ δεν πρόκειται να φας ούτε μια μπουκιά αν δε βεβαιωθώ πρώτα ότι ξέρεις τη γραμματική σου.

— Εγώ τη γραμματική την μπερδεύω λιγάκι με τη γυμναστική, αλλά δεν κάνω ποτέ λάθη.

— Πρέπει να κάνουμε λάθη, Τρύφωνα, γιατί έτσι μαθαίνουμε. Τι λες κι εσύ, Μάριε; λέει η

κυρία Καλλιόπη.

— Ο δάσκαλός μας έχει πει να μη φοβόμαστε τα λάθη μας, αλλά να τα αγαπάμε, γιατί αυτά μάς μαθαίνουν το σωστό, απαντάει ο Μάριος.

— Πολύ σωστά, Μάριε, λέει η κυρία Καλλιόπη. Τ' άκουσες, Τρύφωνα;

— Το άκουσα όλο.

— Άντε, καμάρι μου, έλα να μάθουμε λιγάκι τους τόνους. Θα σε βοηθήσουμε κι εγώ και τα παιδιά.

Ο Τρύφωνας δίνει ένα σάλτο τώρα και βολεύεται πάνω στο κλουβί.

— Ρώτα με, Καλλιόφη! Για ν' ακούσει και το καναρίνι φόσο καλός είμαι!

— Πες μου λοιπόν, αρχίζει η κυρία Καλλιόπη χαμογελώντας, πού τονίζεται η λέξη λαγός;

— Στο λου! απαντάει γρήγορα ο Τρύφωνας.

Η κυρία Καλλιόπη αφήνει κάτω την πατάτα και τον κοιτάζει αυστηρά.

— Πρώτ' απ' όλα, Τρύφωνα, δεν το λένε λου αλλά λάμδα. Κι ύστερα, πόσες φορές σ' το 'χω πει ότι τα σύμφωνα δεν τονίζονται;

— Τότε στο ξου!

— Μα πού το είδες το ξι στη λέξη λαγός, ευλογημένο πουλί; φωνάζει τώρα η κυρία Καλλιόπη, πολύ θυμωμένη.

- Στο γου; ρωτάει χαριτωμένα ο Τρύφωνας,
 Τώρα η κυρία Καλλιόπη σηκώνεται όρθια. Φαίνεται πολύ θυμωμένη.
 Πετάει μια μεγάλη πατάτα μέσα στην κατσαρόλα με το νερό, τα νερά
 πετάγονται και μας κάνουν μούσκεμα.
- Η λέξη *λαγός*, φωνάζει και κοιτάζει θυμωμένη τον Τρύφωνα, τονίζεται
 στο...
- Όμικρον! πετάγεται εκείνος.
- Το 'ξερες; τον ρωτάει και πέφτει αποκαμωμένη πάνω στην καρέκλα της.
- Ναι.
- Και γιατί μου 'βγαλες το λάδι μ' όλ' αυτά τα λάθη; Ε; Γιατί;
- Εσύ δε μου είφες φως φρέφει να κάνω λάθη για να μάθω; Ε; Δε μου το είφες; λέει
 ο Τρύφωνας, πετάει πάνω στην κερασιά και βολεύεται σ' ένα κλαδί. Φαράξενα
 φουλιά αποί οι άνθρωφοι, μονολογεί. Φρώτα σου μαθαίνουν κάτι και μόλις εσύ το
 μάθεις καλά σε μαλώνουν κι αφοφάνω.

Άννα Κωσταλλά, Τρύφωνας ο φαφαγάλος, εκδ. Πατάκη, Αθήνα, 2001 (διασκευή)

1. Συχνά διηγούμαστε στους φίλους μας αστείες ιστορίες σαν αυτή του Τρύφωνα για να γελάσουμε. Για να διηγηθείτε και εσείς σ' ένα φίλο σας την ιστορία του παπαγάλου, βρείτε μέσα στο κείμενο τις απαντήσεις στις παρακάτω ερωτήσεις.

- Ποιος διηγείται την ιστορία με τον παπαγάλο;
- Τι μπερδευε ο παπαγάλος;
- Τι εννοούσε ο δάσκαλος του Μάριου όταν έλεγε στους μαθητές του να μη φοβούνται τα λάθη τους;
- Ποια έκφραση χρησιμοποίησε η κυρία Καλλιόπη για να πει στον παπαγάλο ότι την κούρασε με τα λάθη που έκανε στους τόνους;
- Γιατί ο παπαγάλος έκανε όλα αυτά τα λάθη;

2. Συζητήστε στην τάξη τι σας έκανε να γελάσετε πιο πολύ στην ιστορία του Τρύφωνα του παπαγάλου.

3. Ο Μάριος λέει ότι: «λάθη κάνουμε, όταν πάμε στο σχολείο απροετοίμαστοι». Η Αλεξάνδρα διαφωνεί: «πιο συχνά κάνουμε λάθη όταν δεν έχουμε καταλάβει κάτι καλά». Συζητήστε στην τάξη:

- Εσείς τι άποψη έχετε; Πότε συνήθως κάνετε λάθη;
- Πώς αντιδράτε όταν απαντάτε λάθος σε μια ερώτηση του δασκάλου σας;
- Όταν κάνετε κάποιο λάθος, θέλετε να το συζητήσετε με κάποιον άλλο (με κάποιο συμμαθητή σας, τους γονείς σας, το δάσκαλό σας);
- ❁ Πώς αντιδράτε, όταν απαντάει λάθος κάποιος συμμαθητής σας;